

ԱՊԱՀՈՎ ՀԱՄԱՑԱՆՑ

ԲԱՑ ԴԱՍ

Փոխվենք. միավորվե՛նք հանուն ավելի լավ համացանցի

Դասի նպատակը՝ համակարգված գիտելիքների տրամադրումն է համացանցի ապահով եւ արդյունավետ օգտագործման մասին:

Դասի Խնդիրները՝

Կրթական

Համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության արդյունավետ որոնման կարողությունների զարգացում

Ստացված գիտելիքները նախագծային աշխատանքներում կիրառելու հմտությունների զարգացում

Ստացված գիտելիքների վերլուծման և համակարգման ընդունակությունների զարգացում

Դաստիարակչական

Հետաքրքրության ձևավորում ապօրինի, վնասակար եւ ոչ պատշաճ բովանդակության դեմ պայքարի միջոցների և գործիքների մասին

Համոզել Վիրտուալ ցանցերում առաջացող հնարավոր ռիսկերից համատեղ պաշտպանվելու նպատակահարմարության մեջ:

Անհրաժեշտ սարքավորում ներ. Համացանցին միացված համակարգիչ, պրոեկտոր, էկրան

Ցուցումներ

Դասարանը բաժանեք 6 թիմերի և հանձնարեք հետևյալ թեմաները՝

1. Համացանցային վիճակագրություն
2. Գրադարաններ, երաժշտություն և պատկերներ
3. Բլոգ, սոցիալական ցանցեր և Վեբ 2
4. Շարժական (բջջային) տեխնոլոգիաներ
5. Ապահով Համացանց (անվտանգություն, հետապնդումներ և ոտնձգություններ, մասնավոր կյանքի գաղտնիություն)
6. Խաղեր, ապահով համացանցին նվիրված eSafetyKit խաղը

Դասի պլանը

1. Նախապատրաստական մաս , դասի նպատակի ներկայացում **3 րոպե**
2. Թեմաների ներկայացում **5*3 - 15 րոպե** (առանց ապահով համացանց թեմայի)
3. Ձեռքսեղման րոպե **1+1 րոպե**
4. Ապահով Համացանց թեմա **7 րոպե**
5. Քննարկումներ **6*2 - 12 րոպե**
6. Թեստավորում Ապահով համացանց խաղի օգնությամբ, հանձնարարության կատարում **5 րոպե**
7. Դասի ամփոփում և <http://safe.am> կայքում տեղադրված տեսահոլովակի ցուցադրում **3 րոպե**

Գրատախտակի ձևավորումը

Թվային և առօրյա կյանքի կանոնները նման են եւ դրանց պահպանելը միայն կօգնի ավելի արդյունավետ օգտվել համացանցից

Միասին և ավելի ապահով բացահայտենք թվային աշխարհը: Կառուցենք կամուրջներ սերունդների միջև

Դասի ընթացքը

1. Նախապատրաստական մաս, դասի նպատակը 3 րոպե

Տորամադրելով անսահման եւ աննախադեպ հնարավորություններ, համացանցը պարունակում է նաեւ բազմաթիվ վտանգներ՝ հատկապես երեխաների համար:

Համացանցը և **Համաշխարհային Ոստայն** հասկացությունները շատ հաճախ նույնացվում են, սակայն դրանք հոմանիշներ չեն: *Համացանցը* միմյանց հետ կապակցված համակարգչային ցանցերի ամբողջություն է, իսկ *Համաշխարհային Ոստայնը* իրենից ներկայացնում է փողկապակցված փաստաթղթերի ամբողջություն, որոնք միմյանց հետ կապված են գերհղումներով և URL-ներով: *Տեսահղովակի ցուցադրում:*

2. Համացանցի հնարավորությունների պարզաբանում 5*3 - 15 րոպե

- Համացանցային վիճակագրություն

Աշխարհի բնակչության ավելի քան 40 տոկոսը՝ ավելի քան 3.5 մլրդ մարդ միացել է համացանցին: Հայաստանի բնակչության արդեն կեսից ավելին առցանց է, մինչդեռ համացանցի օգտագործման տրաֆիկի մեծ մասը մնում է ոչ պատշաճ բովանդակություն:

- Գրադարաններ, երաժշտություն և պատկերներ, էլեկտրոնային փոստ, զրուցարաններ.

<http://safe.am/ilh/ilh9.html> Գրադարաններ

<http://safe.am/ilh/ilh10.html> Երաժշտություն և պատկերներ

<http://safe.am/ilh/ilh5.html> Էլեկտրոնային փոստ

<http://safe.am/ilh/ilh7.html> Զրուցարաններ

- Բլոգ, Սոցիալական ցանցեր և Վեբ 2

<http://safe.am/ilh/ilh21.html> Բլոգ

<http://safe.am/ilh/ilh22.html> Սոցիալական ցանցեր

<http://safe.am/ilh/ilh23.html> Վեբ 2

- Շարժական (բջջային) տեխնոլոգիաներ

<http://safe.am/ilh/ilh20.html>

- Խաղեր. Խաղեր, ապահով համացանցին նվիրված eSafetyKit խաղը

<http://safe.am/esafetykit/start.html>

3. Ձեռքսեղման րոպե 1 րոպե + 1 րոպե

Մովորողներին առաջարկում էք 10 վայրկյանի ընթացքում հնարավորինս շատ դասընկերների ձեռքով ողջունել:

Քննարկում-քանի հոգու ողջունեցիք, զգացիք անհարմարություն, իսկ ինչով էր դա պայմանավորված:

Նույն է նաև համացանցում, որտեղ շփվելիս մենք հաճախ անձանոթներին ավելացնում մեր էջում և շփվում նրանց հետ: Իսկ ինչ գիտենք մենք նրանց մասին ...

Ինչպես դարձնել մեր աշխատանքը համացանցում անվտանգ և ապահով:

4. Ապահով Համացանց, համացանցի անվտանգություն, մասնավոր կյանքի գաղտնիություն 7 րոպե

Տանը, աշխատավայրում կամ դպրոցում մեր գնալով խորացող կախվածությունը տեխնոլոգիաներից պահանջում է համացանցային անվտանգության առավել լայն կիրառում: Անհատները պաշտպանության առաջին գիծն են առցանց ռիսկերից: **Կանգնե՛ք, Մտածե՛ք, Միացե՛ք™** տեղեկատվական արշավի նպատակն է հանրային իրազեկման միջոցով ուղղորդել հասարակությանը դեպի առավել անվտանգ Համացանցի օգտագործում՝ կիրառելով Համացանցի ապահով օգտագործման հմտությունները: **Կանգնե՛ք, Մտածե՛ք, Միացե՛ք™** տեղեկատվական արշավի գլխավոր նպատակն է օգնել քաղաքացիներին հասկանալ ոչ միայն Համացանցից օգտվելու ռիսկերը, այլև անվտանգ առցանց վարքագիծ դրսևորելու կարևորությունը:

- Խորհուրդներ ապահով և անվտանգ լինելու հարցում
http://safe.am/stopthinkconnect/stc_website_tip_sheet_arm.pdf
- Խորհուրդներ ծնողներին առցանց խաղերի հարցում
http://safe.am/stopthinkconnect/stc_gaming_tips_for_parents_arm.pdf
- Խորհուրդներ երեխաներին առցանց խաղերի հարցում
http://safe.am/stopthinkconnect/stc_gaming_tips_for_kids_arm.pdf

5. Քննարկումներ հետևյալ հարցերի շուրջ 10 րոպե

<http://www.safe.am/esafe/esafearm/faq.html> հաճախ տրվող հարցեր

- Ո՞ր տարիքից կարելի է համացանց մտնել:
- Կարող ենք արդյոք ունենալ անձնական էլեկտրոնային հասցեն, ստեղծել բլոգներ կամ գրանցվել սոցիալական ցանցերում
- Ի՞նչ տնային կանոններ պետք է սահմանել համացանցի օգտագործման համար:
- Որ տարիքից օգտագործել Ակնթարթային հաղորդակցման ծրագրերը:
- Կարո՞ղ եք արդյոք մեծահասակները կարդալ մեր հաղորդագրությունները:
- Արդյո՞ք վեբ-խցիկները հուսալի են:
- Ինչ է համացանցային կախվածությունը:
- Ի՞նչ պետք է իմանալ համակարգչային վիրուսների մասին:
- Ի՞նչ պետք է անել, երբ անհանգստացնում են համացանցում:
- Արդյո՞ք օգտակար են ֆիլտրող ծրագրերը:

6. Թեստավորում «Ապահով համացանց» խաղի օգնությամբ

<http://safe.am/esafetykit/teachers/index.html>

7. Դասի ամփոփում և <http://safe.am> կայքում տեղադրված տեսահոլովակի ցուցադրում

Քանի որ համացանցը մարդկանց հաղորդակցման և շփման այնպիսի նոր միջավայր է, որտեղ շատ վաղուց հայտնի կանոններն ու օրինաչափությունները բոլորովին նոր ձևակերպումներ են ստանում և նույնպես մի քանի խորհուրդներ ունեն:

Հիշում եք **Հովհաննես Թումանյանի «Կացին ախպեր» հեքիաթը՝**
http://hy.wikisource.org/wiki/Կացին_ախպեր

Այսօրվա համացանցը կարգավորվող միջավայր է և այնտեղ իրենց լավ են զգում միայն այն մարդիկ ովքեր կարողանում են ճիշտ օգտագործել կացինը ... գործիքներն ու միջոցները:

Ղուռղ փակ պահիր և հարևանիդ գող մի հանի, այսինքն՝

Հնարավորինս փակ պահեք ձեր անձնական տվյալները, եթե որոշել եք դրանք հրապարակել:

Օգտագործեք ծածկագրեր, որպեսզի միայն ձեր ընկերները կարողանան կարդալ: Ձեր ծածկագրերը պահեք ապահով:

Յոթ անգամ չափիր և մեկ անգամ կտրի, հետևաբար՝

Մեկնաբանություն գրելուց առաջ 2 անգամ մտածեք, քանի որ երբ այն հայտնվեց Համացանցում, այն կարող է հավերժ մնալ այնտեղ:

Մի վստահեք այն ամենին ինչ ասում են Ձեզ այլ մարդիկ, նրանք կարող են կեղծ լուսանկարներ օգտագործել, կամ ստել:

Փորձված թանր անփորձ մածունից լավ է, այսինքն՝

Ուշադիր եղեք թե ում հետ եք շփվում, հատկապես երբ ձեր ընկերների ցանկում ընդգրկում եք նոր մարդու:

Եվ ուշադիր եղեք անձանոթ մարդկանց նկատմամբ, ովքեր Ձեզ հրավիրում են միանալ իրենց համայնքին:

Պարզեք թե ինչ են ուրիշները տեղադրում ցանցում Ձեր մասին և զգուշացրեք նրանց եթե համաձայն չեք:

Օգտակար հղումներ

<http://safe.am/indexarm.html>

http://safe.am/book/Handbook_for_Young_Arm.pdf

<http://safe.am/stopthinkconnect/stc.html>

<http://safe.am/esafetykit/teachers/index.html>

<http://safe.am/esafetykit/parents/index.html>

<http://safe.am/esafetykit/downloads/parentsFull.pdf>

<http://safe.am/esafetykit/downloads/kidsFull.pdf>

<http://safe.am/ilh/ilh.html>

http://safe.am/book/Digital_World_Survival_ARM.pdf